

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA

ORDRE BSF/186/2015, de 5 de juny, del servei de club social per a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental.

El treball comunitari en l'àmbit de la salut mental ha estat fonamental en l'estratègia del tractament de les persones amb un trastorn mental greu atès el seu caràcter marcadament preventiu.

La tendència a l'aïllament de les persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental i, en conseqüència, la seva permanent vulnerabilitat i risc d'exclusió social, fan necessari que es despleguin iniciatives públiques que enforteixin les eines facilitadores del vincle d'aquestes persones amb la xarxa de serveis corresponents als diferents àmbits d'actuació de l'Administració, així com amb les entitats prestadores d'aquests serveis i la societat en general.

En aquest sentit, hi ha serveis de baixa intensitat que garanteixen el tracte flexible, dinàmic, normalitzador i adaptable a les necessitats de cadascuna de les persones usuàries en funció del seu moment vital i que, afavorint la superació de la tendència a una dependència institucional, comporten un impacte determinant en la seva atenció posterior, ja que, el seu caràcter eminentment comunitari i integrador els fan més sostenibles atès el seu baix cost i els seus efectes preventius davant de futures necessitats de serveis de més alta intensitat.

Per aquest motiu, calia aprofundir en la definició i el desplegament normatiu del servei de club social com a primer recurs social especialitzat de referència en l'àmbit de l'atenció de la salut mental, amb la voluntat de destacar el seu paper en la millora de la inclusió social, atès que l'activitat d'aquest recurs fomenta la relació de la persona atesa amb el seu entorn immediat, el seu arrelament a la comunitat en general i el seu futur vincle amb la resta dels serveis existents a la xarxa, i, en definitiva, afavoreix l'exercici de la seva plena ciutadania amb normalitat.

Amb aquesta voluntat, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, actualment Secretaria d'Inclusió Social i Promoció de l'Autonomia Personal, juntament amb diferents entitats del sector de salut mental de Catalunya, l'any 2002 va impulsar la implantació progressiva a diversos territoris del servei de club social per tal de facilitar la inclusió social de les persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental. Aquesta experiència ha esdevingut clau per comprovar l'eficàcia de proporcionar una perspectiva d'atenció social i comunitària a les persones usuàries, i ha assolit un paper rellevant en el territori com a servei fortament arrelat a l'entorn de la persona.

El Sistema de serveis socials que configura la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, s'articula per mitjà d'una cartera de serveis que fixa les prestacions del sistema públic de serveis socials. La Cartera de serveis socials actual la va aprovar el Decret 142/2010, d'11 d'octubre, per al període 2010-2011, i actualment està prorrogada per la disposició addicional quaranta-cinquena de la Llei 2/2015, d'11 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2015. D'altra banda, la disposició final de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, facultava el conseller o consellera del departament competent en matèria d'assistència i serveis socials perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta Llei, i perquè s'adoptin les mesures pertinents amb la mateixa finalitat.

La Cartera de serveis socials actual inclou, entre els serveis dirigits a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental, el servei de club social com un servei social especialitzat, en establiment diürn, per fomentar, dins d'un marc de relacions, la participació i la inclusió social mitjançant el lleure. Així mateix, aquest servei està definit com a subjecte a disponibilitats pressupostàries.

Així, aquesta Ordre té per objecte regular aquest servei com una estructura de suport social per tal que les persones que hi participen disposin d'una xarxa social de referència i puguin superar els obstacles que dificulten la seva participació en activitats del seu entorn comunitari i, d'aquesta manera, puguin gaudir del seu temps de lleure d'una forma satisfactòria.

Per tot això, i en ús de les facultats que m'atorga l'article 39.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern,

Ordeno:

Article 1

Objecte

La present Ordre estableix el règim jurídic del servei de club social com a servei d'inclusió social i comunitària per a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental.

Article 2

Definició del club social

El club social és un servei social especialitzat adreçat a persones que, a causa de patir un trastorn mental, tenen dificultats en la seva inclusió social i comunitària. Aquest servei té com a finalitat fomentar el manteniment dels vincles afectius i de relació amb l'entorn, i generar espais que possibilitin l'adquisició d'habilitats i competències personals mitjançant l'ocupació significativa del temps lliure.

Article 3

Persones destinatàries

Les persones destinatàries del servei de club social han de ser persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental que estiguin en un període d'estabilitat clínica de la seva malaltia, i que mantinguin una motivació i autonomia suficients per realitzar les activitats proposades pel servei.

Article 4

Accés al servei

4.1 Els requisits d'accés que han d'acreditar les persones que vulguin accedir al servei són els següents:

Complir criteris de trastorn mental acreditat mitjançant informe d'un professional de l'àmbit de salut mental.

Tenir més de 18 anys.

Tenir la residència en un municipi de Catalunya i, per a les persones estrangeres, complir els requisits que estableix la normativa vigent d'estrangeria i d'acollida i integració de les persones immigrades.

Estar en un període d'estabilitat clínica de la seva malaltia i mantenir una motivació i autonomia suficients per realitzar les activitats pròpies del servei, que s'ha d'acreditar mitjançant un informe signat pel professional que coordina el servei.

4.2 Aquest servei s'ha d'atorgar a sol·licitud de la persona interessada, dirigida als serveis territorials corresponents del departament competent en matèria de serveis socials.

4.3 El procediment de concessió d'aquest servei s'ha d'ajustar a la normativa aplicable en matèria de procediment administratiu i resta subjecte a disponibilitats pressupostàries en els termes que preveu la Cartera de serveis socials.

Article 5

Contracte assistencial

5.1 Les entitats titulars del club social han de regular individualment amb cada persona usuària o amb el seu representant legal, mitjançant un contracte assistencial, el sistema bilateral de deures i drets. El seu contingut ha de concretar, a més de les dades personals de les parts: l'objecte del contracte, la vigència, l'horari de la prestació del servei, les condicions econòmiques, si s'escau, les causes legals d'extinció i les dades de l'assegurança esmentada a l'article 11.2.

5.2. El contracte assistencial s'ha d'annexar a l'expedient de la persona i s'ha de signar en el termini màxim de

CVE-DOGC-A-15169048-2015

3 mesos des de l'accés de la persona al servei.

5.3 Davant les discrepàncies que sorgeixin respecte de l'atenció rebuda, la manca de subscripció de l'acord assistencial o la interpretació i l'aplicació d'aquest, les persones interessades poden interposar una reclamació davant la persona titular dels serveis territorials corresponents del departament competent en matèria de serveis socials, que serà dirimida mitjançant resolució administrativa susceptible de recurs d'alçada en els termes que preveu la legislació vigent de procediment administratiu.

Article 6

Pla d'intervenció individualitzat (PII)

6.1 El PII l'ha d'elaborar l'equip tècnic interdisciplinari del servei amb la participació de la persona usuària, s'ha d'incorporar al seu expedient i, en aquest, s'hi han d'establir els objectius i el tipus d'intervenció o activitats on assistirà la persona atesa d'acord amb una valoració inicial i el seu desenvolupament personal, les interrelacions socials i l'atenció integral que ha de rebre en el servei.

6.2 L'equip tècnic ha de revisar el PII periòdicament sempre que sigui necessari per la situació psicosocial de la persona, almenys, cada 12 mesos.

6.3 El PII ha d'establir els objectius i les accions per promoure el desenvolupament de l'autonomia, les potencialitats socials de la persona usuària, i facilitar-ne la integració comunitària i augmentar-ne el nivell d'ocupació significativa del temps lliure.

6.4 El PII ha de contenir almenys els apartats següents:

Valoració inicial de les necessitats socials de la persona.

Objectius de la intervenció.

Tipus d'intervenció que s'ha de portar a terme.

Professional responsable de l'atenció de la persona usuària del club.

Data de realització i data de la pròxima revisió.

6.5 El PII, per tal de fer efectiva la igualtat entre dones i homes, ha de considerar la perspectiva de gènere en l'abordament de la intervenció a cadascuna de les persones ateses en el servei.

Article 7

Funcions del club social

7.1 El club social té com a finalitat promoure un increment de la socialització i, per tant, de l'autonomia personal i de la qualitat de vida.

7.2 Les funcions pròpies del club social vers a les persones usuàries són les següents:

Mantenir-se com a alternativa eficaç de suport social.

Potenciar i afavorir la utilització autònoma dels recursos de lleure i culturals que la comunitat ofereix als ciutadans.

Potenciar la participació en activitats associades al benestar i a la satisfacció personal.

Promoure la creació de vincles afectius, d'amistat i d'ajuda mútua entre les persones ateses.

Estimular l'interès i la motivació en la realització d'activitats, amb la finalitat de superar la tendència a l'aïllament i a la passivitat.

Desenvolupar rols i ocupacions socialment significatius.

Col·laborar en el procés d'atenció integral de la persona atesa incloent, si s'escau, la vinculació a un servei o un professional de salut mental i el tractament.

Sensibilitzar l'entorn comunitari immediat per afavorir la participació activa de la persona usuària del club social en activitats i recursos propis de la comunitat.

CVE-DOGC-A-15169048-2015

Fomentar valors de convivència, inclusió i socialització de la població en general, i potenciar el club social com un servei actiu dins del municipi.

Article 8

Actuacions

8.1 Les actuacions del club social són les següents:

- a) Valoració integral de les necessitats socials de la persona.
- b) Activitats d'orientació de l'ocupació significativa del temps.
- c) Activitats d'autonomia personal.
- d) Activitats de socialització.
- f) Activitats d'integració comunitària i prevenció de l'exclusió social.

8.2 Tipologia d'activitats:

- a) Activitats internes: les organitza l'estructura del club social i les realitzen les persones usuàries en la seva seu, amb el suport dels professionals i les infraestructures del club social.
- b) Activitats externes: el servei de club social ha de treballar en l'entorn comunitari i amb aquest per afavorir el contacte amb persones i recursos de la comunitat. Les activitats que fomenten aquest apropament es consideren externes, es facin fora de la seu del servei o en aquesta.
- c) Activitats autoorganitzades: són les activitats organitzades per les persones usuàries amb el suport indirecte de l'estructura del servei, a través de grups de treball prèviament supervisats. L'activitat del club és la planificació, la supervisió i el foment de l'ús autònom del lleure i no l'execució en si mateixa.

Article 9

Dimensions del servei

9.1 L'activitat del servei es concreta en dos mòduls:

Mòdul A:

Capacitat de servei: de 15 a 30 persones usuàries a la setmana.

Nombre d'activitats: un mínim de 6 activitats al mes.

Hores d'obertura: un mínim de 20 hores a la setmana.

Mòdul B:

Capacitat del servei: de 31 a 70 persones usuàries a la setmana.

Nombre d'activitats: un mínim de 12 activitats al mes.

Hores d'obertura: un mínim de 25 hores a la setmana.

9.2 Per dimensionar el servei de club social s'ha de tenir en compte la densitat poblacional del territori d'actuació i el volum de persones que hi poden participar.

9.3 Un 15%, com a mínim, de les hores d'obertura setmanal mínimes (20 o 25 hores segons el mòdul) han de realitzar-se en cap de setmana i dies festius.

Article 10

Condicions materials

10.1 Aquests espais han de complir la normativa vigent d'accessibilitat i la pròpia requerida per als serveis i els establiments socials.

CVE-DOGC-A-15169048-2015

10.2 També es poden fer activitats en altres espais comunitaris ubicats fora del servei sempre que siguin necessàries per assolir els objectius marcats en el Pla d'intervenció individualitzat.

Article 11

Organització interna

11.1 L'organització interna del club social s'ha de concretar en un reglament de règim intern que ha d'elaborar l'entitat titular del servei d'acord amb la normativa vigent.

11.2 Tots els clubs socials estan obligats a contractar una pòlissa d'assegurances que cobreixi la seva responsabilitat civil i la del personal al seu servei, per unes sumes assegurades mínimes de 150.000 euros per víctima i de 600.000 euros per sinistre.

Article 12

Personal necessari

12.1 Per a la realització de les funcions del servei, s'ha de comptar amb el personal següent:

Coordinador/a (professional amb titulació universitària, preferentment en l'àmbit de les ciències socials i de salut).

Educador/a (professional amb titulació universitària en l'àmbit de les ciències socials, preferentment en educació social).

Monitor/a o professional auxiliar.

Tallerista.

12.2 La dotació per assolir els requeriments funcionals del servei ha de ser:

	Mòdul A	Mòdul B
	15-30 persones usuàries	31-70 persones usuàries
Coordinador/a	30 h/setmana	30 h/setmana
Educador/a o similar	0 h/setmana	26 h/setmana
Monitor/a o professional auxiliar	30 h/setmana	46 h/setmana
Tallerista	3 h/setmana	6 h/setmana
Hores a la setmana	63 h/setmana	108 h/setmana

Article 13

Participació

En tot servei de club social finançat amb fons públics, ha d'haver-hi un consell de participació de centre com a òrgan de participació, d'acord amb la normativa aplicable.

Article 14

Finançament

14.1 Aquest servei s'ha de finançar mitjançant els sistemes que preveu la normativa vigent en matèria de serveis socials, i resta subjecte a les disponibilitats pressupostàries.

CVE-DOGC-A-15169048-2015

14.2 Les despeses de manteniment i transport, en el cas que els presti l'entitat, són a càrrec de l'usuari.

Article 15

Causes d'extinció de l'estada de la persona usuària del club social

Són causes d'extinció de l'estada de la persona usuària del servei:

Assolir els objectius del PII.

Deixar de complir els criteris d'accés al servei que estableix l'article 4 d'aquesta Ordre, amb l'informe motivat previ del coordinador/a del servei.

Desistir la persona usuària voluntàriament de la prestació del servei.

Abandonar-lo o deixar de participar-hi durant un temps perllongat.

Suspendre o cessar la prestació del servei per les causes que preveuen el reglament de règim intern i la normativa de serveis socials.

Deixar d'assistir al servei per un període superior a 3 mesos sense causa justificada.

Article 16

Protecció de dades de caràcter personal

Les dades de caràcter personal s'han de tractar d'acord amb els principis de seguretat i confidencialitat que estableix la normativa sobre protecció de dades.

Disposició final

Aquesta Ordre entra en vigor als 20 dies d'haver-se publicat al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 5 de juny de 2015

Neus Munté i Fernàndez

Consellera de Benestar Social i Família

(15.169.048)